

Zigmas ZINKEVIČIUS
Lietuvių kalbos institutas

NAUJI ŽODŽIAI, ATSIKADĘ SUMIŠUS DVIEM ARTIMOS REIKŠMĖS AR SKAMBESIO ŽODŽIAMS

Botāgaikštis Dusetos ‘prastas botagas, rykštelė arkliui pavaryti’, plg. *botāgas* ir *pagaikštis*; *kregždingà* Kvedarna, Salantai, Tverai ‘kregždė’, plg. *krėgždė* ir *lakštinėgala*; *mėliņsvas* Žeimelis ‘melsvas’, plg. *mėlynas* ir *mėlsvas*; *obelys* Skuodas, Joniškis, Rodūnia ‘obuolys’, plg. *obuolys* ir *obelis*; *paskuitinis* Rimšė, *paskūtinis* Šilalė, Švėkšna ‘paskutinis’, plg. *paskūtinis* ir *paskūi*, dial. *paskūi*; *veveris* Lazūnai ‘voverė’, plg. *voveris* ir *veversys* ‘vieversys’; *vorātlankis*, *vorātlinkis* Jurbarkas, Siesikai, Gelvonai ‘voratinklis’, plg. *vorātinklis* ir *lañkas*, *liñkis*; *voversys* Kuršėnai, Dieveniškės, Lazūnai ‘vieversys’, plg. *veversys* ‘vieversys’ ir *voverė*; *žabalkštys*, *žabaltys* Kuršėnai ‘žaltys’, plg. *žaltys* ir *žebenkštis*; *žaliaktys* Palūšė, *želiaktys* Linkmenys ‘žaltys’, plg. *žalktys* ‘žaltys’ ir *žālias*, *žėlti*; *žalibarščiai* Biržai, Nemunėlio Radviliškis, *žalbařščiai* Griškabūdis ‘šaltibarščiai’, plg. *žālias* ‘nevirintas’ ir *bařščiai*; *žuvėdas* S. Daukanto raštai, *žvėdas* Karklė, *žvėdas* (*žvėdas*) Šatės, Endriejovas, Kuršėnai ‘švedas’, plg. *švėdas* ir *žuvis*. Čia priklauso dar vietovardis *Šauliai* Vidiškiai ‘Šiauliai’: *šaulys*. Kartais susiejami net priešingos reikšmės žodžiai, pvz.: *šalimà*, *šalumà* Pašvintys ‘šiluma’, plg. *šāltas*; *šunė* Linkuva ‘šuo’, plg. *katė*.